C/2025/3795

17.9.2025.

P9_TA(2024)0374

Budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projekts: nepieciešamie grozījumi 2024. gada budžetā saistībā ar DFS pārskatīšanu

Eiropas Parlamenta 2024. gada 25. aprīļa rezolūcija par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2024. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu: nepieciešamie grozījumi 2024. gada budžetā saistībā ar DFS pārskatīšanu (07432/2024 – C9-0048/2024 – 2024/0056(BUD))

(C/2025/3795)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 ([1]), un jo īpaši tās 44. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. gada vispārējo budžetu, kas galīgajā variantā pieņemts 2023. gada 22. novembrī ([2]),

— ņemot vērā Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/765, ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/795, ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (“STEP”) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 ([5]),

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (“DFS regula”) ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ([7]),

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 14. decembra Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* ([8]),

— ņemot vērā 2023. gada 8. novembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu (COM(2023)0692),

— ņemot vērā 2024. gada 27. februāra rezolūciju par projektu Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ([9]),

([1]) OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.
([2]) OV L, 2024/207, 22.02.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj?locale=lv.
([3]) OV L, 2024/765, 29.02.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([4]) OV L, 2024/792, 29.02.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([5]) OV L, 2024/795, 29.02.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
([6]) OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.
([7]) OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.
([8]) OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.
([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2024)0082.

— ņemot vērā budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu, ko Komisija pieņēma 2024. gada 29. februārī (COM(2024) 0080),

— ņemot vērā nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu, ko Padome pieņēma 2024. gada 19. martā un nosūtīja Eiropas Parlamentam 2024. gada 21. martā (07432/2024 – C9-0048/2024),

— ņemot vērā Reglamenta 94. un 96. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0174/2024),

A. tā kā kopīgajā paziņojumā, kas pievienots vienošanās par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu pielikumā, Parlaments un Padome aicināja Komisiju ierosināt budžeta grozījumu, tiklīdz būs panākta vienošanās par DFS regulas pārskatīšanu, lai 2024. gada budžetu saskaņotu ar pārskatīto DFS regulu, un no savas puses apņēmās bez liekas kavēšanās izskatīt budžeta grozījuma projektu, ņemot vērā jautājuma steidzamību;

B. tā kā līdz ar to budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projekts ir vērsts uz to, lai 2024. gada budžetā iekļautu nepieciešamās izmaiņas, kas izriet no nesen notikušās DFS pārskatīšanas; tā kā budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projekts palielina izdevumus par 5 833,7 miljoniem EUR saistību apropriācijās un 4 143,6 miljoniem EUR maksājumu apropriācijās;

C. tā kā papildus izmaiņām, kuras izriet no DFS pārskatīšanas, budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektā ir iekļautas arī izmaiņas budžeta piezīmēs, kas attiecas uz atbalsta izdevumiem no programmas "Digitālā Eiropa", lai no tiem varētu segt ārštata darbinieku izmaksas, kuri nepieciešami Mākslīgā intelekta birojam, kas jāizveido saskaņā ar nesen pieņemto Mākslīgā intelekta aktu,

1. atzinīgi vērtē budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu, kurā ir iekļauti būtiski palielinājumi, ko Parlaments ierosinājis savā budžeta lasījumā un ko nevarēja iekļaut 2024. gada budžetā, jo pārskatītā DFS regula tika pieņemta novēloti;

2. uzsver, ka līdz ar budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projekta pieņemšanu Savienības 2024. gada budžets kļūs piemērotāks mērķiem, elastīgāks un labāk sagatavots to problēmu risināšanai, ar kurām saskaras Savienība;

3. atzinīgi vērtē priekšlikumu izmantot 4,8 miljardus EUR no jaunizveidotās Ukrainas rezerves, lai varētu izmaksāt dotācijas Ukrainai; atgādina, ka aizdevumu izmaksai nav nepieciešams budžeta grozījums un ka tādējādi Savienība jau sniedz atbalstu Ukrainas valdībai, lai tā varētu saglabāt pamatpakalpojumus; uzsver, ka uz dotācijām un aizdevumiem balstīts finansiālais atbalsts, izmantojot Ukrainas mehānismu, palīdzēs saglabāt funkcionējošu valsti un pamatpakalpojumu darbību, vienlaikus atbalstot Ukrainu virzībā uz atjaunošanu, atveseļošanu, reformām un dalību Savienībā;

4. uzsver, ka budžeta nomenklatūra Ukrainas mehānismam, kas ieviesta ar budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu, palīdzēs nodrošināt, ka budžeta lēmējinstitūcija var pienācīgi kontrolēt izdevumus; atzinīgi vērtē to, ka šajā mehānismā ir iekļauti procentu likmju subsīdiju maksājumi saistībā ar Ukrainai 2022. gadā sniegto makrofinansiālo palīdzību (MFP), kas samazinās spiedienu 6. izdevumu kategorijā (Kaimiņattiecības un pasaule), jo īpaši Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē" rezerves ietvaros;

5. atgādina, ka procentu likmes subsīdija saistībā ar Ukrainai izmaksātajiem MFP+ aizdevumiem ir jāsedz dalībvalstīm; pauž nožēlu par to, ka trīs valstu iemaksu nolīgumi joprojām nav spēkā; uzsver, ka 5 miljoni EUR 2024. gada budžetā tika iekļauti provizoriski — ar nosacījumu, ka tiks rasts alternatīvs finansēšanas risinājums saskaņā ar Komisijas un Parlamenta vienpusējiem paziņojumiem, kas pievienoti vienošanās par 2024. gada budžetu pielikumā; tāpēc sagaida, ka nākamajā 2024. gada budžeta grozījuma projektā no attiecīgās pozīcijas tiks atskaitīti 5 miljoni EUR;

6. atzinīgi vērtē Eiropas Aizsardzības fonda (EAF) līdzekļu palielināšanu par 376 miljoniem EUR 2024. gadā, kas izriet no Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) regulas ([10]); norāda, ka atšķirībā no tā, kas norādīts *STEP* priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu pārskatā, Komisija tagad uzskata, ka 2024. gadā papildu maksājumu apropriācijas nav vajadzīgas; aicina Komisiju rūpīgi uzraudzīt maksājumu vajadzības;

([10]) COM(2023)0335.

7. norāda, ka 2024. gada 5. martā Komisija nāca klajā ar priekšlikumu izveidot jaunu aizsardzības programmu — Eiropas Aizsardzības industrijas programmu — laikposmam no 2025. līdz 2027. gadam, plānojot pārvietojumu no EAF 1,5 miljardu EUR apmērā, proti, par tieši tādu summu, par kādu EAF līdzekļi tika palielināti, vienojoties par *STEP*; atkārto savu jau izsenis pausto nostāju, ka jaunām politikas prioritātēm ir vajadzīgi jauni līdzekļi; uzstāj, ka papildu resursi, kas EAF piešķirti uz atlikušo DFS darbības laiku, ir jāizmanto *STEP* mērķiem, kā to paredz likumdevēju vienošanās;

8. atzinīgi vērtē Rietumbalkāniem paredzētos papildu 500 miljonus EUR, kas iekļauti rezervē ar nosacījumu, ka tiks pieņemta ierosinātā regula, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu; norāda, ka Parlaments neuzskata, ka nomenklatūra, kas izklāstīta budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektā, atbilst paredzētajam mērķim, un plāno kopā ar Padomi 2025. gada budžeta procedūras ietvaros pārskatīt šo nomenklatūru, lai nodrošinātu pienācīgu politisko un budžeta kontroli;

9. norāda, ka no kopējā palielinājuma 3,1 miljarda EUR apmērā, kas paredzēts 6. izdevumu kategorijai laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam un par ko panākta vienošanās, pārskatot DFS, budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektā ir iekļauti tikai 500 miljoni EUR; turklāt norāda, ka nav iekļauta plānota līdzekļu pārdale šajā izdevumu kategorijā; atkārtoti prasa Komisijai sniegt budžeta lēmējinstitūcijai detalizētu informāciju, paskaidrojot, kā tā plāno pārvaldīt visas izmaiņas programmās un īpašajos instrumentos, kas izriet no DFS pārskatīšanas;

10. atzinīgi vērtē to, ka Savienība spēs labāk reaģēt uz krīzēm, jo budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektā ir iekļauts lielāks finansējums saistībā ar dabas katastrofām un citām ārkārtas situācijām; norāda, ka ar budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu tiek izveidotas jaunas pozīcijas saskaņā ar lēmumu sadalīt rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos divās daļās, izveidojot Eiropas Solidaritātes rezervi dabas katastrofām un sabiedrības veselības ārkārtas situācijām Savienībā un pievienošanās sarunvalstīs un rezervi palīdzībai ārkārtas gadījumos ātrai reaģēšanai uz ārkārtas situācijām Savienībā un ārpus tās; uzskata, ka jaunā struktūra atvieglos fondu pārvaldību, un atgādina, cik svarīgi ir ātri izskatīt pieteikumus atbalstam no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda un savlaicīgi izmantot abas rezerves, lai nodrošinātu līdzekļu ātru izmaksāšanu;

11. atgādina, ka Ukrainas mehānisms nesedz humāno palīdzību Ukrainai, un ir pārliecināts, ka kopējās vajadzības saglabāsies augstas un, visticamāk, vēl vairāk palielināsies 2024. gadā, ņemot vērā, ka humānajai palīdzībai paredzētais budžets ir pārāk mazs; ņemot vērā budžeta izpildi pēdējos gados, aicina Komisiju cieši uzraudzīt humānās palīdzības vajadzības un savlaicīgi ierosināt budžeta lēmējinstitūcijai visus nepieciešamos pasākumus; šajā sakarībā atgādina, ka, pārskatot DFS, elastības instrumenta finansējums 2024. gadam ir palielināts par aptuveni 500 miljoniem EUR;

12. norāda, ka 2024. gada piešķīrums Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) saskaņā ar pārskatīto DFS regulu ir samazināts līdz 33,8 miljoniem EUR; aicina Komisiju uzraudzīt EGF īstenošanu un visas iestādes — veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ir iespējams apmierināt visus pamatotos EGF atbalsta pieprasījumus, tādējādi izrādot Savienības solidaritāti;

13. pieņem zināšanai izmaiņas, kas veiktas budžeta piezīmēs, lai no programmas "Digitālā Eiropa" varētu finansēt izmaksas, kuras saistītas ar līgumdarbinieku pieņemšanu darbā Mākslīgā intelekta birojā, kas izveidots saskaņā ar nesen pieņemto Mākslīgā intelekta aktu; uzsver, ka šāds risinājums ir nepieciešams tikai tāpēc, ka 7. izdevumu kategorijā (Eiropas publiskā pārvalde) nav pietiekamu resursu, Komisija pati ir noteikusi stabilu personāla politiku un Padome, pārskatot DFS, ir atteikusies risināt administratīvo izdevumu jautājumu; uzstāj, ka šāda jaunā biroja personāla izmaksu segšana ir pieņemama tikai kā pagaidu risinājums un nerada precedentu, ka 7. izdevumu kategorijā ir jārod ilgtermiņa strukturāls risinājums ārpus pašreizējās DFS satvara un ka izdevumi 7. izdevumu kategorijā ir jānosaka tādā apmērā, kas garantē Savienības efektīvu un rezultatīvu pārvaldību;

14. atgādina, ka vēstulē par izpildes iespējām, kurā izvērtēti Parlamenta un Padomes attiecīgie lasījumi par 2024. gada budžetu, Komisija ir norādījusi, ka budžeta piezīmēm parasti būtu jāatspoguļo juridiskais pamats un tās būtu jāpārskata tikai tad, ja tas ir nepieciešams, lai atspoguļotu izmaiņas piemērojamajos juridiskajos pamatos, un nebūtu jāierosina nekādas izmaiņas un grozījumi programmu vispārīgajos un konkrētajos mērķos vai darbībās, kas nav nepārprotami norādītas pamataktos; sagaida, ka, ņemot vērā Komisijas acīmredzamo elastību, grozot piezīmes attiecībā uz programmu "Digitālā Eiropa", lai iekļautu ar programmas īstenošanu nesaistītu ārštata darbinieku pieņemšanu darbā, tā būs tikpat elastīga, novērtējot jebkādas izmaiņas budžeta piezīmēs, ko Parlaments vai Padome varētu ierosināt 2025. gada budžeta procedūrā;

15. apstiprina Padomes nostāju attiecībā uz budžeta grozījuma Nr. 1/2024 projektu;

16. uzdod priekšsēdētājai paziņot, ka budžeta grozījums Nr. 1/2024 ir pieņemts galīgajā variantā, kā arī nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

17. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.